

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Cseszlai János ügyvéd által képviselt I.rendű felperes neve (I.r. felperes címe) I. rendű és II.rendű felperes neve (II.r. felperes címe) II. rendű felperesnek a dr. Tóth Gyöngyvér jogtanácsos által képviselt **Magyar Állam** (akinek törvényes képviselője a nemzeti fejlesztési miniszter; 1011 Budapest, Fő u. 44-50.; levelezési cím: 1440 Budapest, Pf. 1.) alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2017. február 22. napján kelt 24.P.25.336/2015/27. számú ítélete ellen az alperes által 29. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja oly módon, hogy:

- az alperest terhelő marasztalás összegét 591.762.- (ötszázkilencvenegyezer-hétszázhatvankettő) Ft tőkére és 36.850.- (harminchatezer-nyolcszázötven) Ft perköltségre szállítja le azzal, hogy ezen összeget a felpereseknek mint egyetemleges jogosultaknak kell megfizetnie;
- az alperest terhelő kamatfizetés kezdő időpontját 2012. február 9. napjában állapítja meg;
- mellőzi a felpereseknek az állam javára illeték fizetésére kötelezését és az állam általi illeték viseléséről szóló rendelkezést.

Kötelezi a felpereseket, hogy leletezés terhe mellett pótlólag 8 napon belül rójanak le egyetemlegesen 73.700.- (hetvenháromezer-hétszáz) Ft kereseti illetéket.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt a felpereseknek mint egyetemleges jogosultaknak 10.000.- (tízezer) Ft+áfa ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felpereseket, hogy fizessenek meg egyetemlegesen az államnak külön felhívásra 2.500.- (kétezer-ötszáz) Ft fellebbezési illetéket, míg a fennmaradó 47.100.- (negyvenhétezer-egyszáz) Ft fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperesek módosított keresetükben mint egyetemleges jogosultak kérték az alperes kötelezését a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (régi Ptk.) 339. § (1) bekezdése alapján 620.146 Ft vagyoni kártérítés, a régi Ptk. 355. § (4) bekezdése alapján fejenként 250.000-250.000 Ft nem vagyoni kártérítés, valamint a fenti tőkeösszegek után 2010. december 20. napjától a kifizetésig járó törvényes késedelmi kamat és a perköltség megfizetésére. Arra hivatkoztak, hogy az Európai Unió Tanácsa 1990. június 13-ai 90/314/EGK irányelve (a továbbiakban: Irányelv) 7. cikke nem megfelelően lett a nemzeti jogba implementálva, a 213/1996.(XII.23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) rendelkezései nem eredményeztek hatékony védelmet a fogyasztó számára, ezért a jogalkotással okozott kár megállapítható. Előadták, hogy a vagyoni káruk megfizetésére vonatkozó igényük a biztosítással nem fedezett összeg megtérítésére irányul, míg a nem vagyoni kárra a meghíúsult utazás miatt elszenvedett élményvesztésre tekintettel tartanak

igényt.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a felperesek keresetének elutasítását és perköltségben marasztalását indítványozta. Elsődlegesen kérte a tárgyalás felfüggesztését az A. Kft. vezető tisztségviselői ellen folyamatban lévő büntető eljárás jogerős befejezéséig. Érdemben előadta, hogy a Korm. rendelet teljes egészében kielégíti az Irányelvben foglaltakat és az utazásra vonatkozó jogszabályok az utazók teljes körű védelmét szolgálják. Vitatta, hogy a felperesek által befizetett teljes összeg az Irányelv és a Korm. rendelet hatálya alá tartozna. Vitatta, hogy a számlán feltüntetett szternóbiztosításra és a kalkulált baleseti és poggyászbiztosítási díjra is fennállna a kártérítési kötelezettsége. Úgy nyilatkozott, hogy marasztalása esetén a kamatfizetés kezdő időpontja nem lehet korábbi, mint a követelés érvényesítése, vagyis az alperesnek megküldött fizetési felszólítás időpontja, amely 2015. március 10. napja volt. A nem vagyoni kártérítés megfizetésére irányuló keresetet a jogalap hiánya miatt kérte elutasítani.

Az elsőfokú bíróság 27. sorszám alatt meghozott ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felpereseknek egyetemlegesen 620.146 Ft-ot és ezen összeg után 2010. december 20. napjától 2014. június 30. napjáig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző napon érvényes jegybanki alapkamattal, 2014. július 1-jétől a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatot és 39.370 Ft perköltséget. Ezt meghaladóan a felperesek keresetét elutasította és kötelezte őket arra, hogy fizessenek meg az államnak külön felhívásra 36.500 Ft kereseti illetéket, míg 37.200 Ft illetéket az állam visel.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperesek 2010. december 8. napján utazási szerződést kötöttek az A. Kft.-vel, amelynek alapján 2011. január 6. napjától 2011. január 15. napjáig a felperesek egy S-szigetekre szervezett utazáson vettek volna részt. Ugyanezen a napon a felperesek megfizettek összesen 1.202.385 Ft-ot, amelyből 1.174.000 Ft az idegenforgalmi szolgáltatás díja, míg 28.385 Ft a biztosítás díja volt. A szerződés megkötésekor a felperesek élettársak voltak, az utazás részvételi díját osztatlan közös vagyonukból teljesítették. Az utazási iroda a szerződés megkötését követő napokban, még az utazás megkezdése előtt fizetéseképtelenné vált. A felperesek 2010. december 20. napján bejelentették kártérítési igényüket a **biztosító neve** felé. A biztosító intézkedett 2010. december 20. napán 473.440 Ft, majd 2012. február 8. napján 108.299 Ft átutalásáról a felperesek részére. A befizetett összeg fennmaradó részét a felperesek nem kapták vissza. Erre tekintettel a 2015. február 26. napján kelt levelükben felszólították az alperest a káruk megtérítésére, amelytől az alperes elzárkózott.

Az elsőfokú bíróság a felperesek keresetét nagyobb részben alaposnak találta. Kiemelte, hogy az alperesnek a tárgyalás felfüggesztésére vonatkozó kérelmét alaptalannak találta. Amennyiben a hivatkozott büntető eljárásban a bíróság a vádlottak bűnösségét állapítaná meg, akkor sem előzné meg a bűncselekménnyel okozott kár megtérítése iránti igény a jogalkotással okozott kár megtérítése iránti igényt, ha pedig a károkozás mindkét felelősségi alakzat alapján megállapítható, a károkozók magatartása az egyetemleges felelősségüket alapozná meg a régi Ptk. 344. § (1) bekezdése alapján.

Érdemben megalapozottnak találta az elsőfokú bíróság a felperesek vagyoni kártérítés megfizetésére irányuló igényét. Álláspontja szerint az Irányelv 7. cikkének a hazai jogba történő, nem megfelelő átültetése folytán a felpereseket kár érte. Az elsőfokú bíróság hivatkozott az EUB C-178/94. számú (Dillenkofer) ügyben hozott ítéletre, amely megállapította, hogy az Irányelv 7. cikkében előírt eredmény magában foglalja a szervezett utazásban résztvevők számára nyújtandó olyan jogokat, amelyek a szervező és a közvetítő fizetéseképtelensége esetén garantálják az általuk befizetett

összegek visszafizetését és a résztvevők hazaszállítását. Hivatkozott a Fővárosi Ítéltábla 3.Pf.20.182/2014. számú ügyére (BDT2015. 3282.) amelyben a bíróság előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményezett. Az EUB C-430/13. szám alatt 2014. január 16-án hozott végzésében kimondta, hogy az Irányelv 7. cikke egy eredménykötelezettséget tartalmaz. E biztosíték célja a fogyasztó védelme a bármely okból bekövetkező fizetéseképtelenség következményeitől. A nemzeti szabályozás csak akkor ülteti át helyesen a 7. cikkben foglalt kötelezettségeket, ha a szabályozás eredménye az, hogy a fogyasztó számára hatékonyan biztosítja az általa befizetett valamennyi összeg visszatérítését és a fogyasztó hazaszállítását az utazásszervező fizetéseképtelensége esetén. A tagállamoknak nincs mérlegelési mozgásterülete abban a tekintetben, hogy a biztosítékoknak a kockázatok milyen körére kell fedezetet nyújtania, ezért azok a szempontok, amelyek célja vagy hatása e biztosíték mértékének korlátozása lenne, nyilvánvalóan összeegyeztethetetlen az említett Irányelvből fakadó kötelezettségekkel. Az Irányelv átültetése során nem elég tehát kimondani, hogy a biztosítékoknak mire kell fedezetet nyújtaniuk, hanem a részletszabályok megfelelő kidolgozásával gondoskodni kell arról is, hogy ez a fedezet ténylegesen rendelkezésre álljon és szükség esetén alkalmas legyen arra, hogy a fogyasztók valamennyi érintett igénye kielégítést nyerjen. Mindezek alapján a felperesek által előterjesztett vagyoni kár tekintetében az alperes kártérítési felelőssége megállapítható volt, a biztosító által már kifizetett összegeket figyelembe véve a felpereseket 620.146 Ft vagyoni kár érte.

Az elsőfokú bíróság nem találta megalapozottnak az alperes azon védekezését, mely szerint az egyéb költségek és a biztosítás díja nem tartozik a Korm. rendelet hatálya alá. Az Irányelv 7. cikke ugyanis a fogyasztó által befizetett összegek között jogcím alapján nem tesz különbséget, hanem a teljes összeg visszatérítésének kötelezettségét írja elő.

A nem vagyoni kár megtérítésére vonatkozó felperesi keresetet megalapozatlannak találta az elsőfokú bíróság. Kifejtette, az utazás megghiúsulása semmiféle okozati összefüggésben nem áll a jogalkotó felelősségével. Az utazás megghiúsulásáért kizárólag az utazásszervező cég, illetőleg a bűncselekmény elkövetése esetén a bűncselekményt elkövető személyek tehetők felelőssé.

A megítélt kártérítés után a késedelmi kamat mértékéről az elsőfokú bíróság a régi Ptk. 301. § (1) bekezdése alapján rendelkezett, a kamatfizetés kezdő időpontjaként a felperesek által megjelölt 2010. december 20. napját határozta meg a régi Ptk. 360. § (1) bekezdése alapján. A perköltségekről az elsőfokú bíróság a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 81. § (1) bekezdése alapján határozott. A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt kereseti illetéket is a pernyertesség-pervesztesség arányában osztotta meg a felek között akként, hogy az alperesre eső illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a szerint az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes jelentett be 29. sorszám alatt fellebbezést, amelyben elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a felperesek keresetének teljes elutasítását és a perköltségben marasztalásukat indítványozta. Amennyiben a jogalap tekintetében az ítéltábla nem értene egyet álláspontjával, úgy másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását kérte oly módon, hogy az alperest terhelő marasztalás összegét 592.331 Ft-ra csökkentse; a kamatfizetés kezdő időpontját a jogerős ítéletben meghatározott teljesítési határidő lejártát követő napban, de legkorábban a felperes teljesítésre irányuló fizetési felszólításának az alperesi képviselőhöz történő megérkezése napjában (2015. március 10.) határozza meg; a megváltozott pernyertesség arányára figyelemmel csökkentse az alperest terhelő elsőfokú perköltség összegét, továbbá kötelezze a felpereseket a másodfokú perköltség viselésére.

Fellebbezésében utalt a 2016. április 5., valamint a 2016. június 9. napján kelt ellenkérelmében foglaltakra, kérte, hogy az ítéltábla az azokban rögzítetteket is tekintse a jelen fellebbezése tartalmának. A hivatkozott beadványaiban az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel érintett része körében az alábbi nyilatkozatokat tette. A kereset jogalapja körében kifejtette azon álláspontját, hogy az Irányelv átültetésére megfelelően került sor. Az uniós jogi aktus nemzeti jogba

történő átültetésekor a jogalkotónak figyelemmel kell lennie az Európai Unió jogának való megfelelés érdekében szükséges jogszabály-előkészítési feladatok teljesítéséről szóló 302/2010.(XII.23.) Korm. rendelet előírásaira, illetve a jogalkotásra vonatkozó általános követelményekre (2010. évi CXXX. törvény). A magyar szabályozás tekintetében a 213/1996.(XII.23.) Korm. rendelet 8. §-át és 10. § (1) bekezdés a) és b) pontját együttesen szükséges értelmezni, e szerint a vagyoni biztosítéknak minden időszakban fedezetet kell nyújtania a 10. § (1) bekezdésében meghatározott költségekre, előlegekre, illetve díjakra, azaz az utazáskor szükséghelyzetbe került utasok érdekében teendő intézkedésekre, például a hazaszállítás és a kényszerű tartózkodás költségeire, valamint az előlegekre és a részvételi díjra. A jogalkotó az Irányelvnek megfelelően írta elő az eredménykötelemnek is eleget tevő kötelezettségeket. A nem jogszabálykövető magatartásból fakadó felelősség ugyanakkor a jogalkotót nem terhelheti. Az alperes álláspontja szerint nem alapozhatja meg a felperes követelését a hivatkozott Dillenkofer-ügy sem, hiszen a magyar szabályozás nem zár ki egyes tételeket a fedezet alól és nem is korlátozza vagy maximálja a biztosíték fedezeti összegét. Hivatkozott továbbá arra, hogy a Fővárosi Ítéltábla 3.Pf.20.182/2014/2. számon hozott másodfokú döntésével szemben több felperes esetén első fokon jogerőre emelkedett a Fővárosi Bíróság 37.P.21.196/2010/13. számú ítélete, amelyben a jelen ügygel lényegében azonos ténybeli és jogi körülményeken nyugvó keresetet elutasították. Hivatkozott továbbá arra is, hogy nincs az általános szabályoktól eltérő „jogalkotási kár” az anyagi jogban. Nincs olyan szabályozás, amely egy, az alperestől független és az alperes által nem befolyásolható folyamat következményeiért az alperest tenné felelőssé.

A másodlagos fellebbezés kapcsán arra hivatkozott az alperes, hogy a szternóbiztosítás és a kalkulált baleset- és poggyászbiztosítás jogi sorsa tekintetében is tévedett az elsőfokú bíróság. Ezen díjak nem tartoznak az Irányelv hatálya alá, az Irányelv 7. cikkének célja ugyanis az utazáshoz közvetlenül kapcsolódóan befizetett díjak megtérítése. Előadta, hogy az indokolásban feltüntetett, a felperes által hivatkozott korábbi eljárásban az előzetes döntéshozatali eljárás nem állapította meg és nem is állapíthatta meg az alperes kártérítési felelősségét. Az elsőfokú bíróság tévedett a tényállás bizonyos elemeiben, így az elsőfokú ítélet indokolásában hivatkozott európai bírósági ítéletek tényállása jelentős mértékben eltér a felperesi keresetben foglaltaktól. Az EUB 2014. január 16. napján kelt C-430/13. számú végzése sem állapította meg a jogalkotás nem megfelelését, csupán megismételte az Irányelv kapcsán már kifejtett jogi álláspontját.

Az alperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság téves következtetésre jutott a hivatkozott büntető eljárás eredménye és a jelen perbeli kereset kapcsolata tekintetében is. Amennyiben bizonyítottá válik a bűncselekmény elkövetése, abból az következik, hogy jogszabálykövető magatartás esetén a vagyoni biztosíték mértéke a jelen perben érintett utazásszervező esetén is megfelelő lett volna, ez pedig alperes álláspontja szerint kizárja a kártérítési felelősségét.

A felperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és az alperes perköltségben marasztalását indítványozták. Előadták, hogy a másodfokú eljárásban 90.000 Ft + áfa összegű ügyvédi munkadíjból álló perköltségük merült fel. A vagyoni káruk kapcsán kifejtették, hogy az Irányelv 7. cikke valamennyi befizetett összeg visszatérítésére vonatkozik. Az utazás kapcsán 1.202.384 Ft-ot fizettek be, amelyből a biztosító mindösszesen 582.239 Ft összeget térített meg. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a fennmaradó összeg, azaz 620.146 Ft kártérítés megfizetésére köteles az alperes. Az Irányelv 7. cikke a fogyasztó által befizetett összegek között jogcím szerint nem tesz különbséget. Ismételten hivatkoztak az Európai Unió Bíróságának a C-178/94. (Dillenkofer) ügyben hozott határozatára, amely valamennyi befizetett összeg visszatérítésének megfizetését látta indokoltnak. A C-430/13. számú ügyben hozott határozatában az Európai Unió Bírósága szintén azt emelte ki, hogy ellentétes az a nemzeti

szabályozás, amelynek részletszabályai nem eredményezik, hogy a fogyasztó az általa befizetett valamennyi összeg visszatérítésére és a hazaszállítására vonatkozóan hatékony biztosítékkal rendelkezzen az utazásszervező fizetéseképtelensége esetén.

Álláspontjuk szerint megalapozott az elsőfokú ítéletnek a jogalap körében kifejtett azon része is, mely szerint az Irányelv átültetése során a **Magyar Állam** nem megfelelően járt el. Kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság helyesen rendelkezett a késedelmi kamatról, valamint a késedelembe esés időpontjáról a régi Ptk. 301. § (1) bekezdésére és 360. §-a alapján. Sérlemelte, hogy a **Magyar Állam** a mai napig nem tesz eleget kötelezettségeinek, az Irányelv 7. cikkének nemzeti jogba történő megfelelő átültetésének. Az Európai Unió Bírósága több ügyben kifejtette, hogy a tagállamok kötelesek a magánszemélyeknek megtéríteni azon károkat, amelyek a közösségi jog nekik betudható megsértéséből származnak. A Francovich-ítéletben elvi érveléssel mondta ki a bíróság, hogy a magánszemélyek a tagállammal szemben jogalkotással okozott, az uniós jog megsértéséből fakadó károk érvényesítésére keresetelési joggal rendelkeznek. A 213/1996.(XII.23.) Korm. rendelet hatályba lépése óta számtalan utazásszervezői vagy utazásközvetítői tevékenységet végző vállalkozás ment csődbe, amelynek következtében a fogyasztók által befizetett összegek visszafizetésére nem került sor. Kiemelte, a problémát tovább fokozza, hogy időközben elfogadásra került az Európai Parlament és a Tanács 2015. november 25-ei 2015/2302. számú irányelve az utazási csomagokról és az utazási szolgáltatás együtteséről, valamint a 2006/2004/EK rendelet és a 2011/83/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításairól, továbbá a 90/314/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről. Ezen irányelv preambuluma pedig egyértelművé teszi, hogy a tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy az utazási csomagot vásárló utazók teljes körű védelemben részesüljenek az utazásszervező fizetéseképtelenségével szemben. A **Magyar Állam** az uniós kötelezettsége ellenére a mai napig nem hozott létre egy, a fogyasztókat védő hatékony garanciarendszert az utazásszervező fizetéseképtelensége esetére. Hangsúlyozta, a magyar jogalkalmazás szempontjából mérőföldkő jellegűnek tekintendő a Fővárosi Ítéltábla 3.Pf.20.182/2014/2. számú ítélete. A **Magyar Állam** csaknem 16 éve nem biztosítja a fogyasztók megfelelő védelmét az utazásszervező tevékenység vonatkozásában, ezzel megsértette a felperesek emberi méltóságát és objektíve minden magyar polgárt.

Az alperes fellebbezése kis részben alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, az abból levont jogi következtetéseivel túlnyomó részt egyetértett a Fővárosi Ítéltábla is.

Nem tévedett az elsőfokú bíróság akkor, amikor a per tárgyalásának felfüggesztésére vonatkozó alperesi indítványt elutasította. A jelen per eldöntése annak a kérdésnek az elbírálásától függ, hogy az utazásszervező és közvetítő tevékenységről szóló 213/1996.(XII.23.) Korm. rendelet szabályai biztosították-e az Irányelv 7. cikkének megfelelően azt, hogy a fogyasztó az általa befizetett valamennyi összeg visszafizetésére és a hazaszállítására vonatkozóan hatékony biztosítékkal rendelkezzen az utazásszervező fizetéseképtelensége esetén. Az alperes felelősségének megállapításánál annak van jelentősége, hogy a Korm. rendelet szerint kialakított és szabályozott biztosítéki rendszer képes-e az Irányelv 7. cikkében foglalt eredményt biztosítani. Annak, hogy az utazásszervező cég fizetéseképtelenségére milyen okból került sor (a fizetéseképtelenséghez az ügyvezetők által elkövetett bűncselekmény vezetett-e) nincs relevanciája.

Helytállóan állapította meg azt is az elsőfokú bíróság, hogy a felek jogviszonyában irányadó régi Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján az alperes kártérítési felelősséggel tartozik az utazásszervező fizetéseképtelensége miatt a felperesnek vissza nem térített utazási díj erejéig. Az alperes mint

nemzeti jogalkotó elmulasztotta az Európai Közösségek Tanácsának a szervezett utazási formákról szóló 90/314/EGK irányelv 7. cikkének a nemzeti jogba történő megfelelő átültetését. A Korm. rendelet 8. § (3), (4) és (5) bekezdése ugyanis nem biztosítja az utazásközvetítő részére befizetett összeg teljes megtérülésének a lehetőségét. A Korm. rendelet értelmében a biztosíték összege alapvetően a tervezett értékesítési árbevétel alapján került meghatározásra, annak bizonyos százalékában. Ezen korlátozott összeg pedig tényszerűen nem alkalmas a felperesek kártérítési igényének a teljes fedezésére. Erre tekintettel - mint ahogyan arra az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá - a régi Ptk. 339. § (1) bekezdése értelmében az alperes a felelősség alól nem mentesülhet, mert a **Magyar Állam** a jogalkotás során nem az Európai Unió működéséről szóló szerződés 288. cikkének megfelelően járt el.

Az ítéletábra az alperes fellebbezése kapcsán rámutat arra, hogy az Irányelv átültetésével kapcsolatosan a tagállamok kártérítési felelősségének feltételeit az Európai Unió Bírósága bíróság határozataiban részletesen kimunkálta. A C-178/94. számú (Dillenkofer) ügyben a Bíróság a korábbi határozataira is hivatkozva megállapította, hogy egy tagállam jogharmonizációs kötelezettségzegésből eredő kárfelelőssége akkor áll fenn, ha a megsértett közösségi jogszabály a magánszemélyek számára biztosít jogokat, a jogsértés eléggé komoly és közvetlen okozati összefüggés áll fenn a jogsértés és a károsult által elszenvedett kár között. A C-430/13. számon 2014. január 16-án hozott határozatában a Bíróság a Dillenkofer és társai ügyben hozott határozatra utalással hangsúlyozta, hogy az Irányelv 7. cikkének alapvető célja annak biztosítása, hogy a fogyasztók hazaszállítása és az általuk befizetett összegek visszatérítése biztosított legyen az utazásszervező fizetéseképtelensége vagy csődje esetén is. Az Irányelv 7. cikkével ellentétes az a nemzeti szabályozás, amely nem eredményezi, hogy a fogyasztó az általa befizetett valamennyi összeg visszatérítésére és a hazaszállítására vonatkozóan hatékony biztosítékkal rendelkezzen az utazásszervező fizetéseképtelensége esetén. Az alperes az elsőfokú eljárás során előterjesztett érdemi ellenkérelmében és a fellebbezésben sem hivatkozott olyan, a vagyoni biztosíték kialakításával kapcsolatos konkrét kifogásra, amely miatt a felelősség alól mentesülhetne. A jelen esetben vagyoni biztosítékként a Korm. rendeletben megfogalmazott három biztosíték közül egyedül a biztosítási szerződés megkötésére került sor.

Az alperes fellebbezése azonban helytálló volt annyiban, hogy a szternóbiztosítás, valamint a baleset és poggyászbiztosítás díja nem esik az Irányelv 7. cikkének hatálya alá. Az Irányelv 7. cikkének a célja ugyanis - mint ahogy arra alperes fellebbezésében helyesen utalt - az utazáshoz közvetlenül kapcsolódóan befizetett díjak megtérítése, nem pedig valamennyi, az utazással összefüggésben megfizetett díj megtérítése. A másodfokú bíróság erre tekintettel a szternóbiztosítás és a kalkulált baleseti- és poggyászbiztosítás díjával (28.384 Ft) leszállította a marasztalás összegét. Ezen biztosításokat a felperesek igénye szerint kötötték meg (24.P.25.336/2015/3.szám alatt csatolt jelentkezési íven választott díj), ezen kívül a szternóbiztosítás az utazás lemondása esetére biztosította volna a felpereseket a fizetési kötelezettségük alól.

Az alperes fellebbezésében sérelmezte az elsőfokú bíróság által megállapított kamatfizetés kezdő időpontját is. Az ítéletábra kiemeli, hogy a felperes jelen perben az azzal okozati összefüggésben felmerült kárát érvényesíti, hogy az alperes által alkotott Korm. rendelet a vagyoni biztosíték mértékét nem az Irányelv 7. cikkének megfelelően szabályozza. Ebből következik, hogy ezen jogellenes magatartással összefüggésben - a vagyoni biztosítékként kikötött biztosítási szerződés kapcsán - a felpereseket kár akkor érte, amikor a biztosítékból nem térült meg az általuk befizetett teljes összeg. A felperesek kára a biztosítónak a régi Ptk. 536. §-a szerinti fizetési kötelezettsége időpontjában következett be azáltal, hogy a biztosítótól nem a teljes általuk befizetett összeget, hanem a biztosító helytállási kötelezettségéhez igazodó összeget kapták csak vissza. Azt a tényt,

ahogy a biztosító először 2010. december 20-án, s végül 2012. február 8-án utalta át a helytállási kötelezettségéhez igazodó összeget, az alperes és a felperesek sem tették vitássá. Mindezek alapján a kár bekövetkeztének időpontja a régi Ptk. 360. §-a alapján 2012. február 9. napja.

A fent kifejtettekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, megfellebbezett rendelkezéseit a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, az alperest terhelő marasztalás összegét csökkentette a szternóbiztosítás, valamint a baleset- és poggyászbiztosítás díjával, az alperest terhelő kamatfizetés kezdő időpontját pedig 2012. február 9. napjában állapította meg. Az ítéletábra észlelte továbbá, hogy az elsőfokú bíróság a felperesekkel a kereseti illetéket nem rovatla le. A felperesek ugyanls arra hlvatkoztak, hogy az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 62. § (1) bekezdés g) pontja alapján tárgyi illetékfeljegyzési jog illeti meg őket. Az Itv. 62. § (1) bekezdés g) pontja azonban a közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránti perekre állapítja meg, hogy a feleket jövedelmi és vagyoni viszonyaira tekintet nélkül illetékfeljegyzési jog illeti meg. A jelen per azonban nem államigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránt folyik (régi Ptk. 349. §), hiszen nem a közhatalom gyakorlása során kifejtett szervező-intézkedő tevékenységgel, illetőleg ennek elmulasztásával van összefüggésben. A rendeletalkotási jogkörben eljárva a Kormány nem minősíthető a 2004. évi CXL. törvény szerinti közigazgatási hatóságnak, eljárása nem minősül a 2004. évi CXL. törvény szerinti hatósági ügynek és eljárásnak, a Korm. rendeleti formában kibocsátott jogi aktus pedig nem tekinthető közigazgatási aktusnak abban az esetben sem, ha a rendelet az unió jog nemzeti jogba való implementálása során keletkezett. Ezzel hasonló álláspontot fejtett ki az EBH2012. K. 21. szám alatt megjelent határozat, mely szerint a törvényalkotási jogkörében eljárva az Országgyűlés nem minősíthető a 2004. évi CXL. törvény szerinti közigazgatási hatóságnak, eljárása nem minősül a 2004. évi CXL. törvény szerinti hatósági ügynek és eljárásnak, a törvényi formában kibocsátott jogi aktus pedig nem tekinthető közigazgatási aktusnak abban az esetben sem, ha a törvény rendelkezése jogerősen lezárt vagy folyamatos közigazgatási jogviszonyt érint. Az Alaptörvény T) cikk (2) bekezdése alapján jogszabálynak minősül a Korm. rendelet is. A Kormány az Alaptörvény 15. cikk. (3) bekezdése és a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény szerint eljárva jogosult a jogszabályalkotásra, ennek során pedig nem a Ket. szabályait alkalmazza. A per tárgya az unió jog nemzeti jogba való nem megfelelő átültetésével összefüggésben okozott kár megtérítése, ami nem tartozik az Itv. 62. § (1) bekezdés g) pont hatálya alá. Ennek folytán a tárgyi illetékfeljegyzési jog kedvezménye a felpereseket nem illeti meg. Mindezek alapján kötelezte az ítéletábra a felpereseket a kereseti illeték pótlólagos lerovására, ezzel összefüggésben mellőzte a feljegyzett kereseti illeték viseléséről szóló rendelkezéseket is. Az elsőfokú pernyertesség-pervesztesség aránya a szternóbiztosítás és a baleseti- és poggyászbiztosítási díjjal történő leszállítás folytán kb. 50-50 %-os lett, ezért a jogi képviselő munkadíját mindegyik fél maga viseli. Az 50-50 %-os pernyertesség-pervesztesség arányára tekintettel köteles az alperes a felperesek mint egyetemleges jogosultak javára a kereseti illeték 50%-ának megfizetésére.

A másodfokú eljárásban a felperesek 95%-ban lettek pernyertesek, az alperes pedig 5%-ban. Az alperest az Itv. 5. § (1) bekezdés a) pontja alapján teljes személyes illetékmentesség illeti meg, ezért a Pp. 81. § (1) bekezdés és a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a szerint a pervesztességére eső részben a meg nem térülő költséget az állam viseli. A felperesek a pervesztességükre eső részben kötelesek a perköltség viselésére a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján. Mind a felpereseknek, mind az alperesnek a másodfokú eljárásban az ügyvédi, illetőleg jogtanácsosi munkadíjból álló költsége is felmerült. Az alperes javára megítélt jogtanácsosi munkadíjat az ítéletábra a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) és az (5) bekezdése alapján határozta meg. E szerint az alperesi jogtanácsos részére a minimum ügyvédi munkadíjat, azaz 5.000 Ft-ot állapított meg. A felperesek jogi képviselőjének munkadíját az ítéletábra a 32/2003.(VIII.22.) IM

rendelet 2. § (2) bekezdése alapján 15.000 Ft + áfa mérsékelt összegben határozta meg, mivel a megjelölt 90.000 Ft + áfa nem állt arányban a pertárgy értékével és az elvégzett ügyvédi tevékenységgel. A két munkadíjat egymásba beszámítva az alperes köteles a felperesek mint egyetemleges jogosultak javára 10.000 Ft + áfa ügyvédi munkadíj megfizetésére.

Budapest, 2017. június 28.

. Pestovics Ilona s.k.
a tanács elnöke

Dr. Darákné dr. Nagy Szilvia s.k.
előadó bíró

Dr. Darvas Zoltán s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő